

СЕРПЕНЬ

1983

Київ

ISSN 0132-4462

Виходить з січня 1927 р.

№15 (1153)

Ціна номера 30 коп.

ПЕРШЕ

Мал. В. ГЛИВЕНКА

«Необхідно, зокрема, повністю покінчити з таким явищем, як випадки використання державного, суспільного майна і службового становища з метою особистого збагачення».

(З промови Генерального секретаря ЦК КПРС товариша Ю. В. Андропова на червневому (1983 р.) Пленумі ЦК КПРС).

Де злодій
Хапуга
З усіх
і усяких
Залізною
вирвем
рукою!

державну посаду посів,
з рукою липкою,—
посад і постів

Заходжу до голови колгоспу «Росія» Колесникова.

— Здрастуйте, Сергію Семеновичу. Де тут у вас каса?

— Яка каса і, взагалі, хто ви такий? — дивується голова.

— Кореспондент «Перця». Чув, що у вас тут просто так, за гарні очі, грошики дають. От і я хочу...

А заразом і меблі — на дурняк...

— Та ви що?! — багряніє Колесников.

— Нічого. Ви ж доплачували, ніби преміальні, двадцять п'ять карбованців щомісяця шоферові начальника районного управління сільського господарства, платили повну ставку водієві, який возив головного зоотехніка того ж управління, меблів на 999 карбованців купували для управлінської контори, то чого ж мені не можна?..

Сергій Семенович витирає хусткою піт на чолі.

— Ну, порівняли, — полегшено зітхнув, — я ж начальник райсільгоспуправління товаришу Окуненку підпорядкований, у певній мірі залежу від нього... І потім, ви далеко, в Києві, а Іван Романович Окуненко — у Чаплинці, поруч. Між іншим, у вас неточна інформація — столи та шафи нам повернули.

— Самі, добровільно?

— Ну... не зовсім. Втрутився народний контроль. Але все-таки повернули. Не те, що в колгоспі

імені Кірова, нашого ж Чаплинського району. Там голова правління Риженко закупив театральні крісла для актового залу управління — на 1748 карбованців. То йому, пробачте, — дулю з маком повернули. А ми ще живемо...

Так і не отримавши ні копійки з каси колгоспу «Росія», поїхав я. Тільки не в колгосп імені Кірова, а в Чаплинку. До товариша Окуненка. Спитати про столи та шафи, про крісла, ставки водіїв і про те, чому, окрім належних за штатом, у сільгоспуправлінні працювало близько десяти осіб, так би мовити, зі сторони: один із диспетчерів, наприклад, отримував зарплатню в міжколгоспбуді, особиста секретарка начальника (тобто Окуненка) чотири роки підряд ходила за получкою й авансом у касу Чаплинського управління експлуатації зрошувальних систем, бо рахувалася там техніком-гідротехніком...

Іван Романович аніскілечки не розгубився.

— Зловживання службовим становищем, кажете, — усміхнувся й,

кинувши за вікно у бік райвиконкому, додав: — Ім, значить, можна зловживати, а нам — ні?

Аргумент був залізний і незаперечний. Начальнику райсільгоспуправління справді було з кого брати приклад. Заступника голови райвиконкому Анатолія Миколайовича Романова ще донедавна возив шофер Микола Парасюк, мешканець Чаплинки, який чомусь вважався колгоспником, хоча до хліборобства був причетний лише тим, що двічі на місяць їздив у колгосп «Україна» по зарплату.

Махнув і я в «Україну» — гляди, й мені щось перепало, як тому Парасюку. Не перепало. Голова колгоспу А. М. Володін скрушно почухав потилицю, а тоді й каже:

— Начальство звеліло — то й платив. Але мені ще нічого. Хоч знаю куди оті 2500 карбованців витрачено — на транспортування номенклатурної районної особи. А от мій колега Задорожний з колгоспу імені Фрунзе, нашого ж району, так той потрапив у таку халепу, що й досі не розкумекає —

куди й за що платив. Через нього здійснювалась якась вельми делікатна операція, пов'язана чи то з лазнею, чи то з басейном...

«Цікаво, — подумав я, — що воно за операція? У Чаплинці немає лазні, є лише довгобуд — банно-пральний комбінат, який споруджують уже п'ятий рік, і мешканцям того степового селища практично і навіть теоретично ніде помитися. Отож чи не йдеться про швидше завершення довгобуду?»

Поцікавився. І узнав таке. Саме через колгосп імені Фрунзе бригада шабашників підрядилася «ремонтувати виробничу базу» на Чаплинському асфальтовому заводі. Працювали швидкісними темпами, над чим саме — знав тільки начальник будівельної міжгосподарської шляхової організації П. С. Великий, якому підпорядкований асфальтовий заводик, знав згаданий уже Романов (він, кажуть, був головним консультантом на будівництві, днявав і ночував там) та ще дехто. А О. О. Задорожний був тільки ширмою в тій «опера-

Мал. Р. САХАЛТУЄВА

Без слів.

ції» — грошки шабашникам платив. Правда, Великий пізніше змилювався і повернув витрачені колгоспом кошти. А от звідки і які гроші переказував начальник шляхової організації, і на які статті їх списав, це, як у таких випадках кажуть, «тайна, покрита мраком». Бо виявилось, що ніякої «виробничої бази» хлопці-шабашники не ремонтували, а споруджували фешенебельну лазню-сауну з модерною парильнею, з шикарним, обладнаним світлою кахлею, басейном, з душовими та іншими зручними приміщеннями. Одне слово, коли я глянув, то ахнув!

Не хочу домислювати й не збираюся користуватися чутками, поширеними в Чаплинці, хто в тій диво-сауні ахкав і охкав від задоволення, але точно знаю, що ахнуло сорок тисяч державних карбованців! Саме в таку суму обійшлася та модерна забаганка...

Дехто гаряче запевняв мене, що ніякої сауни в Чаплинці не існує, то тільки плітки розпускають всякі несвідомі елементи. Та коли одним із цих елементів виявився я — котрий бачив те диво й навіть помацав стругані дошки полиць, змінили тактику: стали казати, буцімто сауну побудовано для робітників.

Але при всій повазі до запевнювачів, я дозволив собі засумніватися. І ось чому. На асфальтовому заводіку, розташованому в степу, за чотири кілометри від Чаплинки, працюють одинадцять робітників. Позмінно працюють. Тож за день треба митися лише трьом-чотирьом чоловікам. Раніше в них був душ, і це їх цілком влаштовувало... Тепер інше: якщо й справді хотіли спорудити оте сангігієнічне чудо для працівників шляхової будівельної організації, то чому його звели подалі від людських очей, на відшибі, а не в центрі, де міститься контора і де працює близько сотні трудівників, які, між іншим, не мають навіть поганенького душу. Думаю, що вони б з радістю попарилися в сауні...

До речі, про парення і про припарки.

Мої спроби одержати в колгоспах на дурняк трохи грошенят, звичайно, жарт, літературний хід фейлетоніста. А якщо серйозно, то історія з сауною, м'яко кажучи, викликає подив. Але не менший подив викликає і те, як дехто дозволяє собі менжувати «не своїми» штатними одиницями й господарювати у колгоспній касі, наче у власній кишені. Та вже й зовсім дивує той факт, що за всі ці діяння нікого, як слід, не «попарили».

А не завадило б!

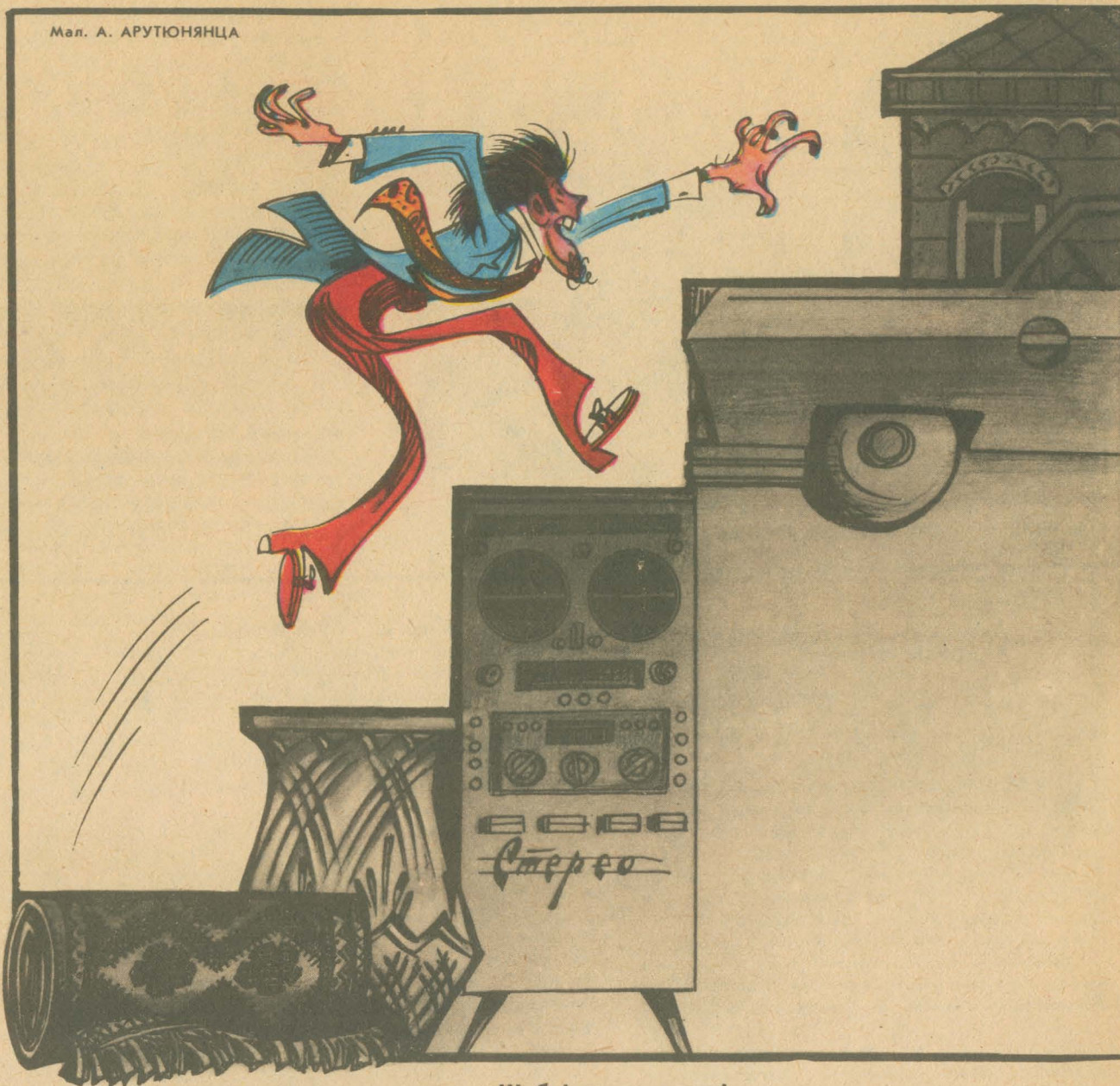
Ів. НЕМИРОВИЧ,
спец. кор. Перця.

Херсонська область.

«Не може не тривожити прагнення частини молоді виділитися не знаннями і працьовитістю, а дорогими речами, купленими на гроші батьків».

(З матеріалів червневого (1983 р.)
Пленуму ЦК КПРС).

Щаблі престижності.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

«Грип — на ногах!» — за таким принципом останні два роки жили медики у гуртожитку № 4 Київського інституту вдосконалення лікарів. Але робили вони це не тому, що не боялися цієї підступної хвороби. Справа в тому, що гуртожитівський ізолятор без будь-якого на те дозволу окупувала зі своєю сім'єю комендант гуртожитку Г. С. Гринько, маючи при цьому власний особняк та кооперативну квартиру.

Проте всьому, як відомо, приходиться кінець. Тож набридло переносити хвороби на ногах і медикам, і вони написали про це Перцеві.

Як повідомив редакції начальник управління учбових закладів Міністерства охорони здоров'я П. Г. Отрощенко, факт незаконного проживання в ізоляторі гуртожитку сім'ї Гринько справді мав місце, у зв'язку з чим її звільнено з посади коменданта. Зроблено на Г. С. Гринько й грошове нарахування.

У народі кажуть: краденим не забагатієш. А от головний бухгалтер Тернопільської інспекції Держстраху Чумичова Т. А. вирішила спростувати цю мудрість. Спочатку Чумичова сама виготовляла фіктивні документи, за якими можна було одержати в ощадкасі кругленьку суму і привласнити її. А потім залучила до цієї нечистої справи колегу — старшого бухгалтера Бевчик Г. Й., свого чоловіка Чумичова В. О. та його приятеля Каратаєва Є. Ф. І справа пішла, як по маслу. За два роки ця компанія поцупила у держави понад 27 тисяч карбованців. Цікаво, що за цей період тернопільські ревізори двічі проводили у цій інспекції перевірки і жодного порушення не виявили...

Після виступу Перця заступник начальника головного управління державного страхування УРСР К. Х. Христюк повідомив про наслідки розгляду фейлетону. Працівники обласного управління Верещазіна В. В., Віцентий

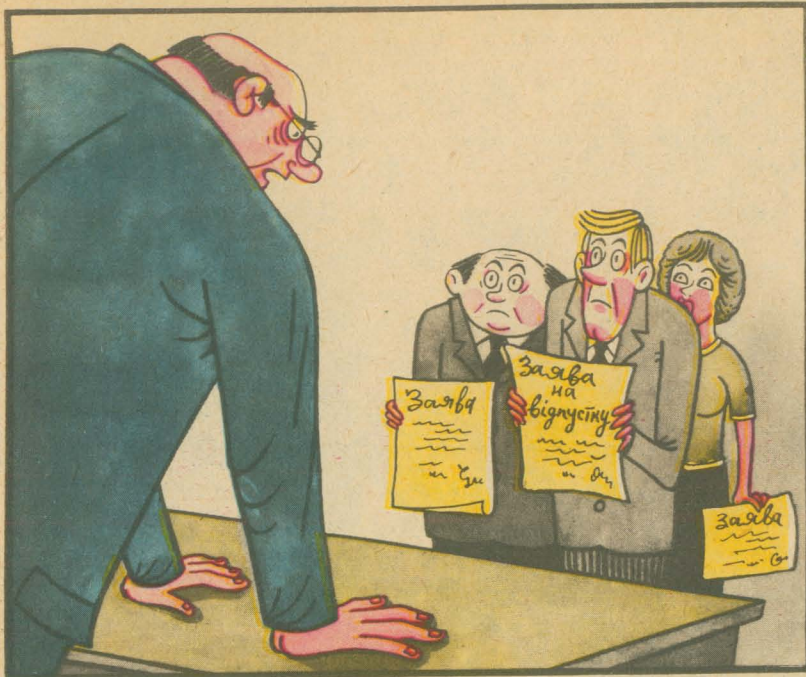
М. С., Медецький С. С. та Романків О. С., які ревізували вказану інспекцію Держстраху і не викрили крадіжок, притягнуті до дисциплінарної та матеріальної відповідальності.

Рішенням судової колегії в кримінальних справах Тернопільського обласного суду засуджено: організатора крадіжок Чумичову Т. А. до 12 років позбавлення волі, Бевчик Г. Й. — до 10 років позбавлення волі з конфіскацією належного їм майна і позбавлення права після відбуття покарання займати посади, пов'язані з матеріальною відповідальністю, на строк 5 років; їх співучасників Чумичова В. О. — до 6 років позбавлення волі, Каратаєва Є. Ф. — на 3 роки умовно та Ніколаєнка В. І. на 2,5 року умовно з обов'язковим залученням останніх до праці у місцях, що визначаються органами, які відають виконанням вироків, і з конфіскацією належного їм майна.

Начальника інспекції Держстраху міста Тернополя Савчука В. К. за злочинну недбалість у роботі засуджено на півтора року позбавлення волі.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

— Про який відпочинок ви теревените?! А місяць, що я був у відпустці,— для вас усіх хіба не відпочинок?!

Останнім часом дивна хвороба напосілася на фуражира колгоспу імені Ілліча Богуславського району Київської області Д. М. Мороза. Працюючи на фермі № 4, він тільки те й робив, що постійно плунав дорогу до ферми з дорогою додому. А це, у свою чергу, призводило до того, що корми для громадської худоби майже ніколи не потрапляли за адресою.

Скільки не боролися самотужки односельчани з «недугою» фуражира — усе даремно. Отож і вирішили вони звернутися за «медичною» допомогою до Перця.

Ретельно ознайомившись із історією хвороби Мороза, редакція переслала лист колгоспників до Богуславського

районного відділу внутрішніх справ.

Як повідомив начальник цього відділу тов. Бгорченко, на сьогоднішній день фуражир Мороз цілком і повністю позбувся своєї хвороби — за крадіжки комбікорму його притягнуто до адміністративної відповідальності і з роботи звільнено. Звільнено з роботи і завідувача фермою № 4 В. М. Соломка, який занедбав роботу і потурав розкращачеві.

Архітектурні РУЇНИ

Не кожному щастить мати у своєму господарстві Пізанську башту, що загрожує ось-ось впасти. Та й з руїнами Колізею лише римлянам і пощастило. Що не кажіть, а везе людям.

А от у Кагарлицькому районі на Київщині ні тобі башти, ні тобі бодай поганеньких руїн. Суцільна проза. Воно б, звичайно, хотілося... Тільки не башту. Впаде вона чи ще стоятиме — хто знає. Баба надвоє ворожила. Руїни — вони якось солідніше виглядають. Та й звучить як: архітектурні руїни! Га? Тільки де їх у ката взяти?..

Саме над цим не один день, подекуять, сушили голови керівники Кагарлицького району. Може, ще й до сьогодні б їм довелося шукати підходящі об'єкти, якби з колгоспу ім. Леніна сам голова Іван Гнатович Коробенко не гукнув:

— Є! Є у нас хороші, підходящі руїни! Звичайно, не Колізей, але за браком інших і ці зійдуть.

— Де саме? — почувши таке, відразу зраділи у районі.

— Та у нашому ж колгоспі. Відразу за річечкою Росавкою.

— А екскурсії туди водити можна?

— Можна... Тільки воно, знаєте... — дещо знітився голова. — Дорога туди поганенька...

— Це не та, що у відділок «Жовтневий» веде?

— Еге ж, саме та. Таких руїн, як наші, мало хто й бачив!

Радості, кажуть, не було меж. Поїхали, подивились і на власні очі переконались у правдивості слів І. Г. Коробенка.

Не якась там поодиноким споруда-хижка, а ціле тваринницьке містечко має такий вигляд, наче орди Чингісхана через нього пронеслися.

На бідолашних свинарниках та телятниках не те що дахів, а й кроків не лишилось. Про якісь там двері-вікна годі й мовити. Щезли вони разом із рамами, одвірками та петлями. Лише вітер гуляє.

Кагарличани зібралися вже було без особливих вагань зарахувати ті ферми у розряд визначних пам'яток, та згадали про строки. Колізею, як не крути, а майже 2 тисячі літ! Кагарлицьким же тваринницьким спорудам

і двох десятиків немає. Та й остаточно розвалилися вони лише наприкінці сімдесятих років поточного сторіччя. А до цього, кажуть, досить справно функціонували. Годували людей свининою та яловичиною. М'ясо і сало було. Рохкали на тих фермах поросятка, мукали телятка. Та з легкої руки колгоспних керівників мало не в один день все те дуже голосно нявкнуло.

— Чесно кажучи, ті споруди нам ні до чого, — авторитетно твердить І. Г. Коробенко. — Адже у нас є новий тваринницький комплекс...

— І то так, — підтримує його секретар парторганізації колгоспу Іван Васильович Піхало. — Правда, можна було б ті ферми віддати середній школі. Аби кролів чи ще там щось розводили... Чи запропонувати шефам для підсобного господарства... Така думка була...

Була. Тільки вельми швидко вона й загула. Ціле тваринницьке містечко вартістю близько 200 тисяч карбованців перейшло у розряд пам'яток безгосподарності і марнотратства.

Але не лише керівники цього колгоспу мають щедре серце на народні гроші.

Голова сусіднього колгоспу «Україна» Микола Федорович Широкоступ також неабиякий спеціаліст архітектурних руїн. За роки свого головування йому вдалося накопичити сякий-такий досвід.

— Треба односельцям створити нормальні побутові умови? — якось запитав сам себе Микола Федорович. І відповів: — Треба!

За цим почав у селі Шубівці зводити лазню. Цегли навезли. Бригаду найняли. Спорудили. А через кілька років нявкнула лазня, а разом з нею і тисячі колгоспних грошей.

Та краще за все потрудився М. Ф. Широкоступ над будинком тваринників. Таке будівництво розгорнув, що навіть з сусідніх колгоспів приїжджали дивитися. Дивились-роздивлялись, як ріс угору той будинок. А голова всім розтлумачував та пояснював: тут, мовляв, асфальтові доріжки пустимо, ось так газончики сплануємо, а осьдечки — квітник розбіємо...

І таки розбили. Тільки не квітник, а сам будинок тваринників, у який було вгачено дванадцять з половиною тисяч карбованців. Слів було, хоч греблю гати. Ними все й закінчилося. Забув М. Ф. Широкоступ той будинок добудувати.

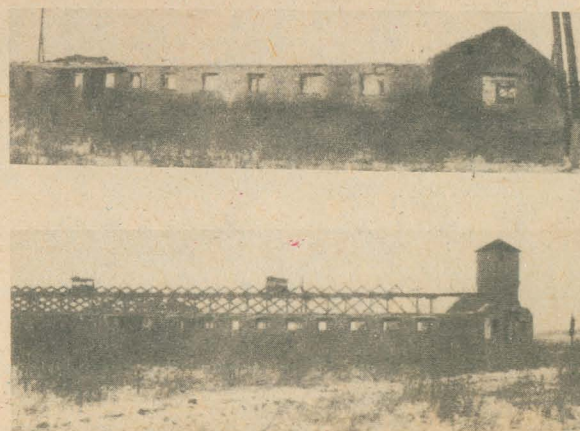
По-різному в Кагарлику дивились на безгосподарність Миколи Федоровича. Хто пальчиком посварився, хто зробив вигляд, наче не помічає отого марнотратства. Зате безмежно раділи місцеві меткі забудовники-індивідуалісти. Ще б пак — під самісіньким носом силенна будматеріалів.

Що не день, то й зникали вони з усіма забутої новобудови. Поповзли у невідомому напрямку двері, загуркотіли за ними чавунні батареї опалення, щезли, як дим, віконні рами. Навіть хтось спробував залізобетонні сходи поцупити, але ті надто важкими виявились. І стоїть у Шубівці старобудова, справжня тобі руїна.

Отак і нявкають у Кагарлицькому районі народні гроші. Але на які витрати не підеш, тільки б мати у себе справжні — хай поки що не дуже старовинні, та хоч сякі-такі архітектурні руїни!..

І. ЛАГОЗА.

Київська область.

ВЕСІЛЛЯ ДЛЯ ТРАНЗИТНИКІВ

Телеграфне
агентство
ЩЕРДЯ

Станція КОВЕЛЬ Львівської залізниці. Наш власкор передає: словами «Гірко! Гірко!» частенько зустрічає пасажирів ковельський залізничний вокзал. Проте ці заклики адресовані не їм, а молодят, котрі на очах транзитної публіки цілуються за зачиненими на «спецобслуговування» дверима вокзально-го ресторану. Бурчать шлунки у пасажирів, позбавлених можливості заморити черв'ячка, але за весільним гамом дирекція ресторану цього бурчання не чує.

ЦІКАВА АРИФМЕТИКА

МИКОЛАЇВСЬКА область. (Кор. ТАП). Житель села Новосілля Новобузького району В. М. Бойко підрахував: теоретично від Землі до Місяця автомашиною можна добратися, не перевищуючи дозволеної на земних дорогах швидкості, менше, ніж за рік. Сто вісім кілометрів — від Миколаєва до села — працівники гарантійної майстерні по ремонту холодильників ледь спромоглися

подолати за сім місяців. Рівно стільки часу минуло з того дня, як громадянин Бойко написав у майстерню листа з проханням дати раду недавно купленому холодильнику «Кодри», і до щасливої миті, коли прибули майстри. Після їхнього візиту холодильник відпрацював двадцять днів. Виходить, що наступного приїзду майстрів слід чекати не раніше наступної весни.

ЧЕКАЮТЬ ЯСНОСТІ

ЧЕРКАСЬКА область. (Кор. ТАП). З нетерпінням чекають жителі села Мойсівки Драбівського району наступного сільського сходу, а точніше — виступу на ньому районного керівництва, щоб вирішити суперечку, яка розколола нині Мойсівку на два табори. Представники одного стверджують, що, виступаючи на минулому сході, перший секретар райкому партії П. В. Зубко обіцяв, що й дві греблі на річці Чумгак, яка розділяє село, буде впорядковано, і дорогу до них вимостять, і навіть її освітлять. А другий табір вперто стоїть на своєму: нічого товариш Зубко не обіцяв, то все почулося. Бо якби обіцяв, то все обіцяне вони б давно мали, адже слово першого секретаря — не полова...

Тепер мойсівчани сподіваються, що наступний виступ тов. Зубка на сході внесе повну ясність: обіцяв він чи не обіцяв.

Костянтин СЕРГІЄНКО

МЕТАМОРФОЗА

Зіпсутий телевізор в баби Мані — і звук пропав, і темно на екрані. Дід б'є по ньому, гупає — дарма: Ні звуку, ні зображення нема... Тут баба кулачком легенько — стук! Ти ба! — екран ожив, з'явився звук!.. — Стривай-но! — дід кувалду подає, — В тобі магічна сила, Маню, є! Ану удар цим молотом здоровим — Мо', вражий син, ще стане кольоровим!

ДАЛИ ПО ШАПЦІ

На базі якось двоє ревізорів Знайшли нестачу головних уборів, Та акт чомусь приховували в папці... Тож ревізорам і дали по шапці!

ПЕРЕДОВИК

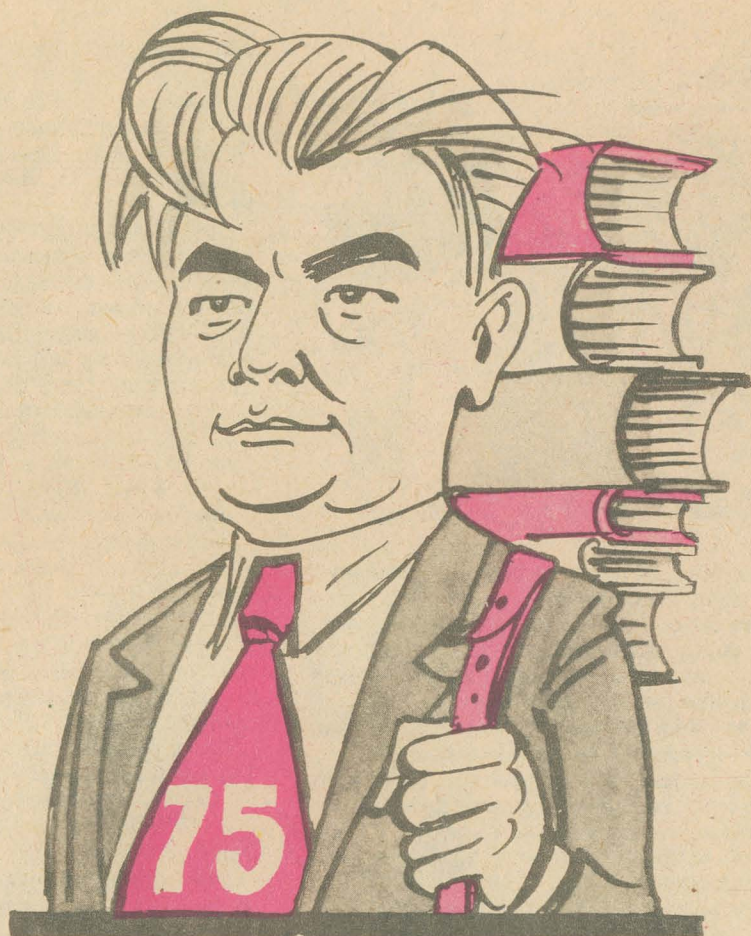
В одного зава так пішли діла, Що встановив за день аж два рекорди: Усіх підлеглих обіграв в «козла» Й раніш за них рішив усі кросворди.

ПОВЕЧЕРЯВ

Денис прийшов додому з вечоринки. Попрямував на кухню мимо жінки, Зняв з плити миску, витяг щось, жує Й гукає: «Жінко! В тебе розум є?.. На біса ти купила ці сосиски?! Вони — мов луб! Гризу — аж в мозок б'є!» А та не чує — крутить модні диски. Затим із спальні голос подає: «Ти ще на кухні?.. Слухай-но, Дениску! Там на плиті поставила я миску... Поглянь, чи вже нагрілись у воді Мої брунатні термобігуді?».

м. Одеса.

ВІТАЄМО ЮВІЛЯРА!

Письменника Якова Баша з його першим 75-літтям!

Дружній шарж А. Арутюнянца

Комбайнерові жениться
Закортіло в косовицю.
Запросив усе село.
«Зілля» річкою текло.
Цілий тиждень «під естраду»
Танцювали до упаду,
В тім числі і голова,
І — прогавили жнива.
Чорним круком злива впала —
Техніка забуксувала.
А пшениця полягла.
— Ех, погода підвела!

Микола СЛЬОЗКО.

— Судячи з цього виступу, квартира йому вже не потрібна...
— Та й безплатна путівка теж...

Начальник цеху Віктор Васильович Макуха сидів за столом у своєму робочому кабінеті й, пересилиючи біль голови, намагався уважно слухати маленьку жіночку — дружину майстра Саприкіна.

— ...То ви, Вікторе Васильовичу, допомо-

діло своє знаю, і п'ю не сам, а з ким треба. Віктору Васильовичу здалося, що в грудях у нього звідкись узялася й почала розростатися скалка льоду. Навіть про біль у голові забув.

— Я й не цікавлюся, з ким він п'є, бо що

«Таки прибігла, — зі злістю подумав Макуха. — Ну й людина ж!»

— Зачини двері, — замість привітання кинув директор. Натиснув кнопку селектора й сказав секретарці: — До мене — нікого! Я зайнятий... Ну? — націлівся оком на Віктора Васильовича. — Знаєш?

— Здогадуюся, — Макуха охляло сів на канапу, — та й Оленочка оце сказала.

— І що будемо робити? — підвівся директор і повільно, ніби обмірковуючи промову, заходив по кабінету. — Ти зрозумій мене, Вікторе Васильовичу, я мушу щось робити... Яюсь вплинути на тебе. Ось глянь, у календарі занотовано: «Поговорити з начальником цеху». Тобто з тобою. А що б ти на моєму місці зробив?! Послухай, — раптом зупинився він перед Макухою, — ти, взагалі, можеш зробити, щоб вона не бігала до мене?

Віктор Васильович непевно стелував плечима і потягнувся до сифона з газованою водою.

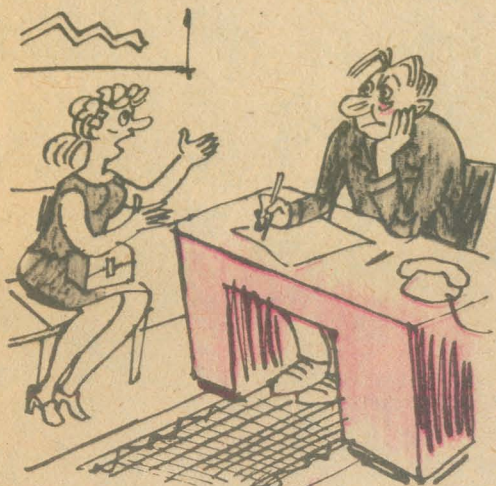
— А втім, — директор махнув рукою і підійшов до шафи, — моя Ельвіра Миколаївна була сьогодні в управлінні. Теж скаржилася... Ет, яюсь воно буде. Давай по маленькій!

І дістав із шафи почату пляшку коньяку.

Микола ХУДАН.

З МЕТОЮ ВИХОВАННЯ

ГУМОРЕСКА

житі, ради бога. Я вже й не знаю, що робити: кожного дня приходить п'яний. А оце, — схлипнула жінка і по-дитячому, долонькою, витерла слізи, — отримав зарплату і три дні додому не з'являвся. Сьогодні прийшов, дав мені двадцять дев'ять карбованців... Ну, та гроші — то вже таке... Я сама непогано заробляю — голодні не сидимо. Але ж...

Начальник цеху відчув себе так, наче його почали роздягати посеред вулиці. У голові, на самій маківці, щось луснуло, і від того місця, здалося, навсербіч розбіглися тріщини. Він болісно скривився.

— Вам погано? — злякалася жінка.

— Та нічого... зуб, — вичавив із себе Віктор Васильович, безсовісно шельмуючи свої, ще не знайомі із стоматологом, зуби.

— Вирвати треба, — порадила жінка. — У мене теж таке було, так я вирвала, і тепер лиха не знаю... Ага, так що ж він каже. Жалійся, каже, на мене скільки хоч, — воно мені до лампочки: з роботи не проженуть, бо

воно допоможе. Та й про гроші мовчала б, хоч і їх, що й казати, при такій його фанаберії зайвих у сім'ї не буває. Але ж — діти! Як їм на ту п'яну фізіономію дивитися?! А то вже, бачите, й дому став не триматися.

Лід у грудях Віктора Васильовича почав танути.

— Гаразд, Ганно Пилипівно, — Макуха узяв олівець і щось занотував на листочку настільного календаря, — ми його, так би мовити, перед очі всього колективу...

— Ой, — махнула рукою жінка, — пам'ятаєте, як він на профспілкових зборах присягався? І що? Тільки й того, що два дні додому тверезий приходив.

Лід у грудях Віктора Васильовича розтанув. А голову наче й зовсім одпустило.

— Добре, Ганно Пилипівно, я особисто з ним по-чоловічому, по-мужському, сказати б, поговорю. Ось, — тицьнув він олівцем у календар, — так і записав: «Поговорити із Саприкіним».

— Та що з ним говорити! — уже посміливішала Ганна Пилипівна. — Відправте його лікуватися! Хороший же чоловік був...

«А й справді-таки непоганий чоловік, — майнуло в голові Віктора Васильовича, — не проговорився... Вона таки нічого не знає. Молодець Саприкін!»

Задзвонив телефон. Макуха зняв трубку.

— Так... так... Зараз буду... Хвилин за десять...

Обережно поклав трубку на важіль. У голові знову тенькнуло.

— Добре, ми за нього візьмемося... Разом... Справді, хороший же чоловік... А зараз пробачте — директор викликає...

Через п'ятнадцять хвилин Віктор Васильович був у директорській приймальні.

— Сердити-и-ий — жах! — довірливо сповістила секретарка Оленочка. — Тільки що ваша дружина від нього пішла. Плакала...

У СВІТІ ТВАРИН

ФАМІЛЬЯРНІСТЬ

Баран безцеремонно за хлівом
Назвав осла по імені — осллом.
За це осел так барана хвицнув,
Що той уже й своє ім'я забув.

НЕОБАЧНИЙ ЗАЄЦЬ

Спокійно заєць жив багато днів,
Та раптом ніби щось найшло на нього:
Побіг шукати правди у вовків...
Тепер шукають вже його самого.

Петро ГОЛОВЕШКО.

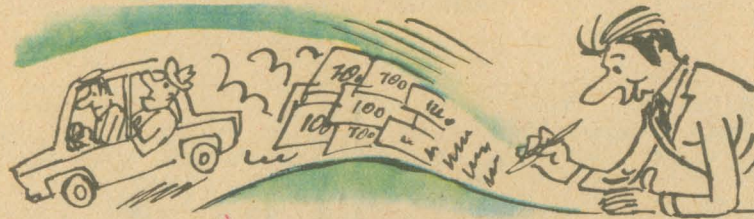

У принципі щедрість та доброта — риси хороші. Наприклад, коли про людину говорять, що вона останню сорочку зніме та оддасть, то це справедливо розцінюється як похвала.

Щедрість та доброта притаманні й Валентині Олександрівні Пилипчук — голові Калинівського райкому профспілки працівників сільськогосподарства. І в той же час про неї ніхто не каже, що вона ділиться останньою сорочкою. Бо їй це й не потрібно. Навіщо, справді, себе обмежувати, коли є можливість демонструвати кращі риси за рахунок держави. Скажімо, голову профспілкового комітету Уладово-Люлинецької дослідно-селекційної станції В. В. Ходаківську вона ошчасливила так. Узяла в канцелярії аркуш паперу і написала на ньому цидулку на ім'я директора тої станції О. А. Кравченка:

«У зв'язку з тим, що голова профкому тов. Ходаківська В. В. сумлінно ставиться до своїх обов'язків, райком просить доплачувати їй по 40 карб. на місяць». От якби вона несумлінно стави-

До питання ПРО СОРОЧКУ

лась до своїх обов'язків, тоді, виходить, можна було б обмежитись і тою солідною зарплатою, яку Ходаківська отримує безпосередньо в райкомі.

Олексій Арсентійович — теж добра душа. Отримавши ту цидулку, також не подумав знімати з себе сорочку, а взяв перо і настрочив наказ, яким зобов'язав головного бухгалтера станції О. Ф. Землянку кожного місяця нараховувати і ви-

плачувати В. В. Ходаківській, що, правда, не сорок, як його просили, а тридцять карбованців грошової допомоги за рахунок фонду матеріального заохочення працівників станції.

Так Ходаківська стала одержувати з каси станції гроші, що належало виплачувати не їй, а робітникам, які виконували і перевиконували виробничі плани.

Доречно зауважити, що саме

вона, голова профкому, повинна слідувати, щоб ті гроші використовувались за призначенням. Але, очевидно, Вірі Володимирівні своя сорочка ближче до тіла.

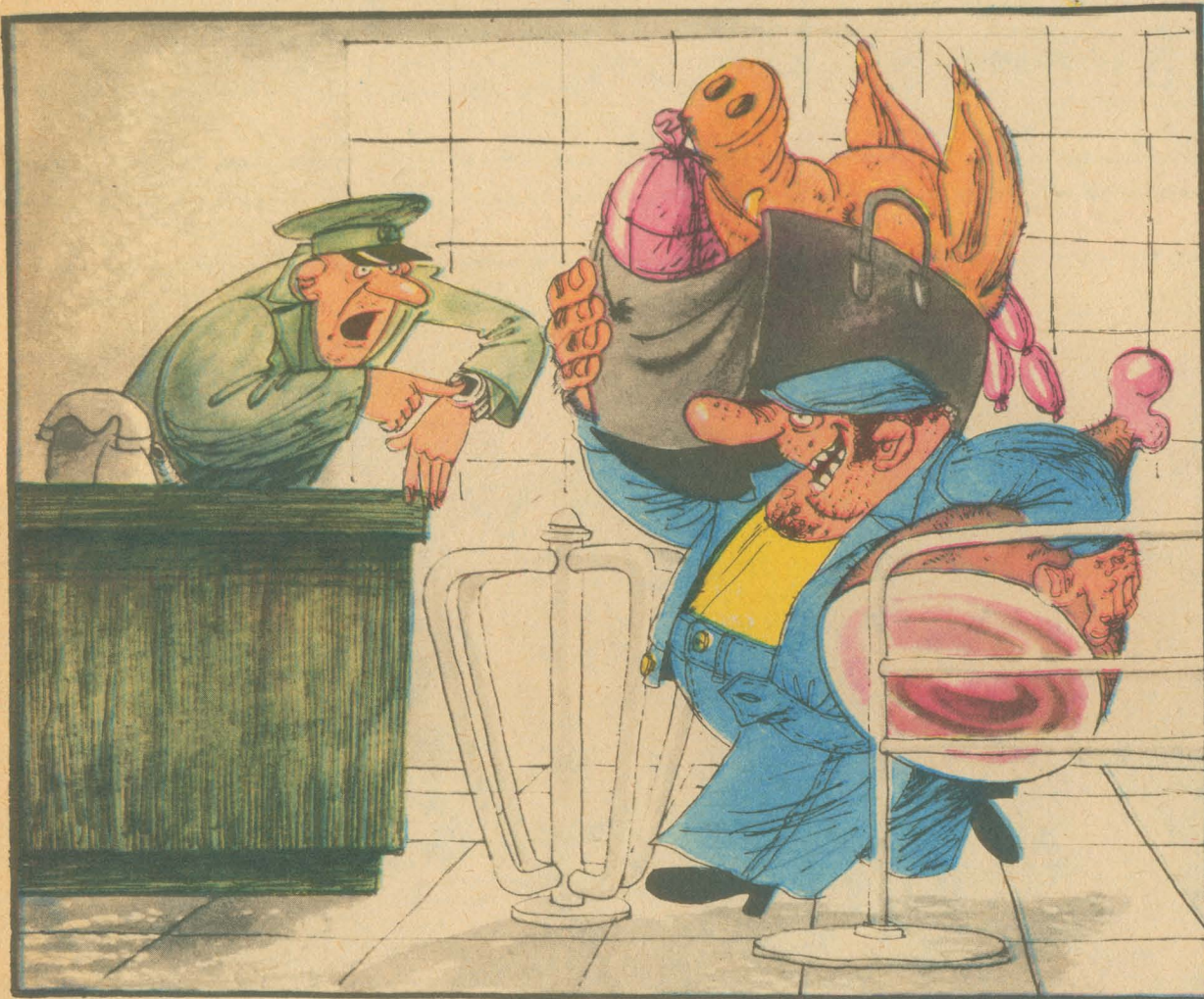
Недарма кажуть, що до доброї криниці стежка утоплана. Утоптали стежку і до кабінету директора станції О. А. Кравченка. Частенько можна було бачити на ній заступника директора по господарській частині Аркадія Абрамовича Милова. І таки виходив він собі вагому щомісячну надбавку до зарплати. Незаконну, звичайно.

Не забув директор станції й інших своїх заступників та помічників: кожному виділив по персональному шоферові та легковушці, не передбачених ні штатним розкладом, ні бюджетом. Тепер нема кому ремонтувати трактори, комбайни та іншу сільгосптехніку, бо фонд зарплати «поїдають» оті персональні шофери, зате директор має репутацію щедрої і доброї людини. От тільки дослідній станції ця доброта боком вилазить.

І. ГАЛІЦІН.

Вінницька область.

Мал. В. ГОНЧАРОВА

— Змушений вас затримати — ви йдете з роботи на п'ять хвилин раніше!

ГУМОРЕСКА

— Офіціант! Ікорки, будь ласка, винця...

— Ну ти даєш, Григорію! «Офіціант, офіціант!» Чи не впізнаєш?

— Стривай... Стривай... Миколо? Ти тут?

— Півроку вже, як у «Слив'янці» працюю.

— Так ми, виходить, з тобою колеги.

— А ти що, теж офіціантом?

— Бери вище. Старшим. У «Проліску».

— Розкішно влаштувався! А наших зустрічаєш?

— Бачу інколи. Люську пам'ятаєш — цибата така — так завскадом хутовим працює. А Гошка-коротулька в таксиста потягся. Так... Любов твоя на першому курсі — Ленка — за прилавком продовольчого стоїть, у винногорілчаному. А Аркадій, Аркадій! Ось де людина влаштувалася — двірником! І за сумісництвом ще й взуття ремонтує.

— Отак, живемо в одному місті, а зустрітись не можемо. Треба було б якось зібратися, згадати нашу рідну сільгоспакадемію. Багато все ж таки вона нам дала.

Олексій ПЕТРУНЯ.

КОРОТКО
КАЖУЧИ

● Віз з відомчими бар'єрами — не легка, а важка атлетика.

● Ефірне створіння: літає з роботи на роботу.

● Анонімний лист, але який знайомий почерк!

● Який тонкий розум! Аж світиться!

● «Не дивися на мене звіром!» — сказав Удав Кролику.

● Навіщо два вихідні тижні, кому й на роботі нема чого робити?

● На жаль, колесо фортуни має і задній хід.

● Працював із таким розмахом, що вийшов за рамки закону.

Олег СЕІН.

Сатира великого радянського поета

в перекладах М. БАЖАНА, Є. ДРОБ'ЯЗКА, К. ДРСКА, І. КОВАЛЕНКО.

ПРОЗАСІДАЛИСЯ

Лише зазоріє на світ,
щорання бачу знову:
хто в ком,
хто в голов,
хто в політ,
хто в освіт,
службовці співають в установи.
Справ папірчаних хлине на вас зливище,
щойно в будинок ввійдеш ти:
одібравши з півсотні —
щонайважливіших! —
ідуть на засідання всі до решти.

Заявишся:
«Чи можуть мені аудієнцію дати?
Ходжу, немов бити поклони». —
«Товариш Іван Ванич пішли засідати.
Об'єднання Тео¹ й Гукон²».

Обникаєш сто сходів.
Світ немилый.
Знов:
«За годину звеліли прийти вам.
Засідають.
Купівля пляшки чорнила
Губкооперативом». —
За годину
службовців
згинув і слід —
пустака гола!
Всі до двадцяти двох літ
на засіданні комсомолу.

Дряпаює знову, дивлячись на ніч,
на горішній поверх семиповерхового дому.
«Прийшов Іван Ванич?» —
«На засіданні
А-бе-ве-ге-де-е-же-зе-кому».

Розлючений
на засідання
вдираює, як лавина.
Клену-проклинаю: що за наруга?
І бачу:
сидять людей половини.
О, чортівниці!
Де ж половина їх друга?
«Зарізали!»
Вбили! —
кричу аж змок.
Схибнувся розум з жаху і відризи.
І чую
секретаря спокійнісінький голосок:
«Вони на двох засіданнях зразу.

За день
на засідань з двадцять
встигнути треба нам.
От і доводиться розірвуться!
До пояса тут,
а решта —
там».

З хвиливань не заснеш.
Ясніє вікно.
Мрією ранній ранок стрічаю:
«О, якби
засідання
ще одно —
про викорінення засідань усіх до краю».

1922

¹ Тео — Театральний відділ Головополітосвіти при НКО.
² Гукон — Головне управління конярства.

1893—1930

Дружній шарж
Бориса ЄФІМОВА

Ці —
з безформних,
мочазних,
наче ті драгли на блюді;
та чимало хто
із них
в наші
дні
виходить в люди.
Схудле тіло,
мозок вчаш —
Петро Іванович Болдашкін.
Гордо він
вперед простяг

всю в обурливих прищах
не голівку —
Лізе
фрукт оцей
вперед
в ласці
ніжного начальства.
Де причини?
В чім секрет?
Я
замислююся часто.
Все
у нього
йде на лад;
плямувать його
не хочу.
Скарб його,
його талант,
ніжні
способи
поводжень.
Лиже ногу,
лиже руку,

в пояс лиже
й нижче трішки,
як щенятко
лиже
суку,
чи котятко
лиже кішку.
А язик
на метрів тридцять
доганя
начальство
миле,
мильний весь,
— бери голиться
і без помазка,
й без мила.
Все похвалить, впавши в раж,
що
фантазія дозволить,
ваш катар,
і чин,
і стаж,
вашу доблесть
і мозолі.
І йому —
за чином
чин,
В побуті
на нього
лінія:
вислужив
нарешті
він —

трохи не —
стерно правління.
На стерні —
рука
нова,
всіх рівняє він на себе,
слинить всім він:
шанувать
начальство
треба!
Ми
сердито
тільки
ахаєм,
як росте
з цієї братії
архі-розієрархія
для знуцання
з демократії.
Взять би швабру
й верхом,
низом
всіх
змести,
хто піддалися,
всіх,
хто потура підлизам,
і стараних
всіх
підлиз.
1929

Пілетуч

Олександр
Петрович
Брюкін
з секретаркою живе.
А Іван Іванович Тістов,
перший
в тресті
інженер,
з цілорічного від'їзду
знов до жіночки жене.
Ну, а
в неї тут —
інтрижка...
Він, боює,
як різоне!..
А до речі —
всюди нишком
гомонять,
що Розенель...»
Дивну цю новину
вкупі
з іншими
всіма
обслинить

й жваво
доповість,
що в супі
у сусідів буде нині.
Хто
і що поклав у рот,
як
імення
джигунове,
і з чийх
таких
щедрот
в новій шубі Іванова.
Коли
в такого
спитаєтесь ви
про бажання
найбільше,
чільне,
він скаже:
«Бажаю,
щоб став
світ
замковою щільною
суцільною.
Щоб влізти
в щілину цю
замість ключа
ї, слини ковтаючи лишки,
підмічати,
усе
до дрібниць підмічати
в чужих
ділах та ліжках».

1928

СЕКРЕТ МОЛОДОСТІ

Ні,
не «молодь» то, ні,
хто горілкою
мало не зранку,
під вищання,
в лужку та в човні,
почина
полоскати
горлянку.
Ні,
не «молодь» то,
ні,
хто весною,
ночами хорошими,
розкривлявшись
у моднім вбранні,
підмітає
бульвари
кльошами.
Та не «молодь»
і ті ж,
хто свій ранок
життя незахмарений,
відчуваючи в крові
свербіж,

Це
хіба молоді
цвіт?
Ні!
Мало бути
вісімнадцяти літ.
Молодими —
звемо тих людей,
хто рядам
поріділим хоробрим
скаже
іменем
всіх дітей:
«Ми
життя на землі переробим!»
Молодь —
це імення —
дар
тим,
хто вливсь в бойовий КІМ,
тим,
хто б'ється,
щоб дні труда
стали радісні
і легкі!

1928

Як правильно?

Дорогою до школи подружки-першокласниці весело гомоніли. Голосніше за всіх — Оля:

— А завтра, сказала вчителька, будемо збирати цю... як її?..

— Мекулатуру, — підказала Оксана.

— Не мекулатуру, а мукулатуру, — поправила її Катя.

— І зовсім не му, а мо — мокулатура, — авторитетно заявила Галя.

— Так от за цю ме... му... мокулатуру моєму братику Миколі поставили двійку, — мовила Оля.

— Мабуть, він дуже мало приніс? — зробила припущення Оксана.

— Усього півкілограма приніс, тому і двійку одержав, — засміялась Галя.

— А я цілу купу старих газет притягну, і мені п'ятірку поставлять, — пообіцяла Катя.

— Я теж — цілий оберемок, — сказала Оксана.

— А я ще більше! — гукнула Галя.

— А он, до речі, і Микола біля школи стоїть, — мовила Оля. — Зараз спитаємо його.

— Скажи, — звернулася вона до брата, — скільки треба принести... мекулатури, щоб п'ятірку одержати?

— Не мекулатури, а мукулатури, — поправила її Катя.

— І зовсім не му, а мокулатури, — уточнила Галя.

— Скільки б ви не принесли, вам і за мекулатуру, і за мукулатуру, і за мокулатуру поставлять двійку, — засміявся Микола. — Бо пишеться це слово інакше.

— А як? — хором спитали дівчата.

— От гляньте у словник і тоді назавжди запам'ятаєте, — поважно сказав хлопчик і поправив на піджаку жовтенятський значок.

Роман МИХАЙЛЕНКО,
дев'ятикласник.

КРАСИВА ПАЛИЦЯ

Посадив дід у саду персик. Деревце прийнялося, зазеленіло, почало рости. Але Юрасику потрібна була нащось палиця. Він узняв і зрізав його.

Побачив це дід і свариться на нього: — Що ж ти наробив?! Таке хороше деревце загубив.

— Зате он яка красива палиця тепер у мене є, — виправдовується Юрасик. Дід забрав ту палицю, мовчки відніс її до хати і поставив у шафу.

Минув час. Якось улітку Юрасик

побачив у сусідському садку дозрілі персики. Прийшов додому і каже дідові:

— У баби Катерини так рясно персик уродив. Прямо все дерево усіяне, аж гілля гнеться.

— Ну й що з того, що у неї персики? — посміхається дід. Потім відкрив шафу і показує Юрасику:

— А у нас зате ось яка красива палиця є.

Микола ГЕРАСИМЕНКО.

ПОКАРАВ

У кімнаті Радичок Шкоди наробив: Діставав цукерки він — Тарілки побив.

І його за шкоду цю Татко покарав:

— Ану йди мерщій в куток! — Радика сказав.

Півгодини черепки Татко підбира, Шкода йому Радика — Вже й з кутка пора.

Раптом чує — сіпає За рукав синок: І питає: — Таточку, А в який куток?

Марія ЧЕПУРНА.

ПРО ВАРТІСТЬ

— Позич, друже, п'ять карбованців.
— Борги псуєть дружбу, а наша
дружба варта більше п'яти карбованців.
— Цілком вірно, — погоджується
Степан, — давай десятку.

Повідомив В. СОЛОМАШЕНКО.
м. Київ.

ХТО ЇХ РОЗБЕРЕ

— Ви вже мені вибачайте, — звер-
нувся дядько Петро до сусіда Панаса, —
але я прийшов сваритися: ваш хлопець
усе зачіпає та й зачіпає мою доньку,
зовсім проходу їй не дає, хоч на вулицю
дівці не потикайся!

— Га-а? Та-ак! — гримнув сердито
Панас, та до малого замурзаного Мить-
ка, що бавився посеред дороги у поро-
сі: — Я тобі зараз такого бобу всиплю,
що пам'ятатимеш до нових віників!

— Зачекайте, зачекайте! — засто-
пився за Митька сусід Петро. — Та
я ж не про цього. То ж не цей!

— Не цей? А котрий?

— Той, великий. Ондечки він, під
возом хропе голічерева...

— А-а-а, як той, то нічого. Тому вже
можна. Хто їх там розбере, хто кого
зачіпа...

Повідомив О. КРУШИНА.
м. Львів.

ПОМИЛКА

Було колись поряд два монастирі —
чоловічий і жіночий. Одного разу при
зустрічі жаліється ігуменя ігумені:

— Кінець світу приходить.

— Чому?

— Ваші монахи бігають за моїми
монашками.

— Звідки ви взяли?

— Сьогодні я на власні очі бачила, як
ваш монах доганяв мою монашку!

— Догнав?

— Слава богу, ні.

— То не мій монах!

Повідомив М. НИКОНЧУК.
м. Житомир.

ДЕШЕВО І СПОКІЙНО

Зустрілися двоє.

— Ти схуд, зблід, обріс, нікуди не
ходиш... Що ти робиш цілими днями?

— Пишу роман.

— Ну й дивак! Навіщо так мучитись,
коли за карбованця можна купити
готовий?!

Повідомив О. ПЕДЧЕНКО.
м. Київ.

ДЕ Ж ПРАВДА?

Двоє п'яних підпалили скирту — щоб
зігрітися. Через деякий час бачать: із
найближчого села біжить до них гурт
людей.

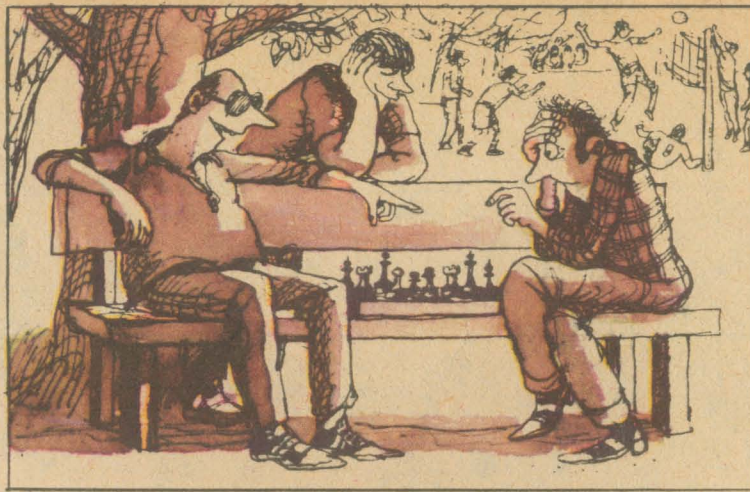
— Чого це люди біжать сюди? —
питає один.

— Чого-чого, хіба не ясно —
змерзли. Як запалити, то нема кому,
а як погрітись — то всі тут як тут...

Повідомив В. ПІВНЯК.
с. Доросині
Рожищенського району
Волинської області.

Мал. Р. САХАЛТУЄВА

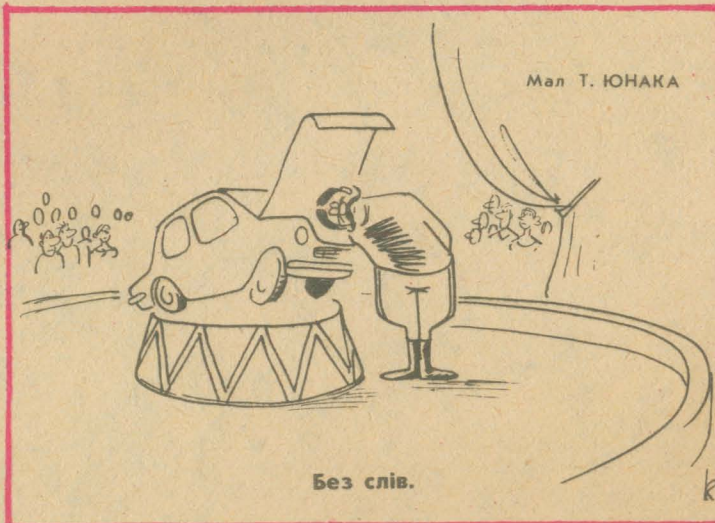
— Чого так довго думаєш! Не на роботі ж граємо!

Мал. Ю. КОСОБУКІНА

Без слів.

Мал. Т. ЮНАКА

Без слів.

Мал. В. КАЗАНЕВСЬКОГО

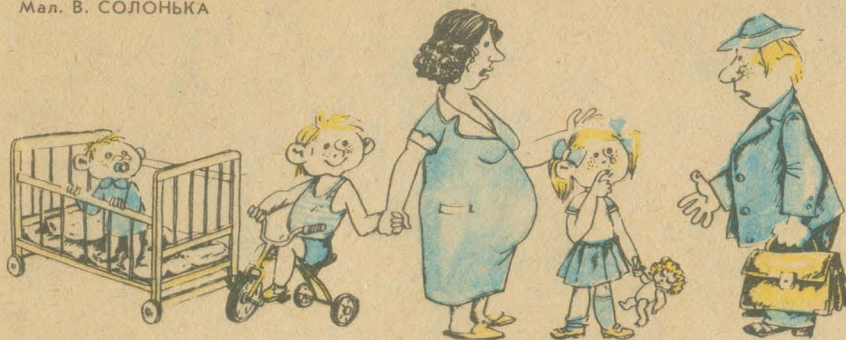
Без слів.

Мал. М. ЛИТВИНА

— Випийте оці ліки.
— А вони на спирт?

Мал. В. СОЛОНЬКА

— Митю, може, ми нарешті поженимося...

Дехто абсолютно переконаний, що надійнішого транспорту від залізничного не знайдеш. Ніяких тобі, мовляв, перешкод. Нехай там бездоріжжя, нельотна погода або шторм балів у дванадцять — ми ж собі «ту-ту» і поїхали. Не доведеться ні буксувати, ні чекати ясного неба, ні сідати на якір.

— Авжеж, так воно й буває, як ви розкажете, — неодмінно втрутився б у розмову полтавський пасажир. — Спробуйте, поїздіть нашим приміським поїздом, тоді й узнаете, як воно зручно та надійно. Можливо, в інших містах, де електрички ходять точно за розкладом, воно й таке. А в нас залізничники не балують свого пасажирів.

Приміром, виникла у вас потреба з'їздити в Решетилівку, Миргород чи Лубни. Зручніше на «стрілу» сісти, яка йде аж до Києва. Можна з Полтави-Київської (бо в нас і Полтава-Південна є). Тільки не доведи господи

до Києва побачитися з батьками. Даремно нервувала, бо «Горка» занесло натовпом в інші двері, й тепер до нього можна добратися хіба що під Яготиним чи Березанню.

«Стріла» помчала, а у вагонах усе ще йде активна штовханина. Пасажир, так би мовити, «утрушується».

— Та ви це берку заберіть з потилиці, — зривається чийсь невдоволений бас. У відповідь строчить пронизливий тенор.

— Не бійтеся, вона порожня. А коли незручно, на таксі паняй. Де ж я подінусь. Усім їхати треба.

Зав'язується діалог, якому ні кінця, ні краю. Тим часом вибухає нова суперечка в іншому кутку вагона.

— Мужчина, совість майте. Потіснився б трохи на середину, стоїть, вирячився.

І почалося, і пішло...

Уже проїхали Яреськи, уже вагони доповни-

жири опинились під відкритим небом. Ото було! Мабуть, жодна споруда в світі не знала довшого ремонту. Здавалося, що черепаший, яким обліплювали стіни, швидше наростає в кар'єрах, ніж у Полтаві призводять його до діла. Більше року на дверях головного входу у вокзал висіли пудові замки. Натерпілися, набігалися по перону люди, бо під час негоди й голови нікуди сховати. Спасибі, якийсь терміновий семінар залізничників, що проходив у Полтаві, підхльоснув — штурмом довершили ремонт. Хоч воно й вийшло, як кажуть, рубцем наверх, а все-таки двері відчинилися. Проте зручностей пасажирам від цього не додалось.

Увечері, після роботи, ви бігом біжите на вокзал, бо вам же їхати далеченько за місто, приміром, у напрямку Карлівки.

Ще раз дивитесь на розклад руху поїздів. До Карлівки, значить, — о 17.00 відходить

у вихідні приспічуть вам їхати, коли всіляко затарені полтавці сипонуть на село родичів провідувати. Отоді з першого разу зрозумієте, що таке в Полтаві приміський залізничний транспорт. Сам якось поїхав такого дня. Людоньки, що довелося пережити! «Стріла» влетіла на Київську, трохи припізнившись. Не встигла зупинитися, як чисельний натовп захвилювався, завирував, наче на перон виплеснуло море. Коли відчинились вагони, туди ринув справжній дев'ятий вал. Хто не потрапив у людську течію, що клекотіла у двері, того притиснули так щільно до вагона, що нічого було й силкуватися вивільнитися.

— І... І-го-ро-к, — верещить перелякана бабуся, яка везла внука десь із-за Рунощани

лись курми, яких везуть на базар, у Миргород. Кудкудачуть наполохані, зливаючись в суцільний гамір з людською балаканиною.

Нарешті Миргород. Приїхали, кажете.

— Ху! Хай воно скажеться. Оце так вим'яли...

Казали ж вам — у вихідний не їдьте. Тоді поїхали в будень, в інший бік від Полтави, з Південного вокзалу. Тут уже ніякі «стріли» не понесуть вас ні до Кременчука, ні до Ліщинівки та Карлівки. Щоправда, зранку один прудкіший дизель ходить до Харкова. А решта не спішить нікуди, хоч пасажирів звідси щодня їздять далеко більше, ніж з Київської. Вочевидь відкрилося це з позаминулого року, коли Південний вокзал закрили для ремонту й паса-

жирів приміський. Пізніше переконуються, що це не завжди так, що точніше було б написати — «На Карлівку поїзд йтиме десь під вечір, від якої колії — бігайте, питайте». Бо рівно о 17.00 згаданий поїзд виходить вряди-годи. А то, як правило, спізнюється від п'яти хвилин до півгодини. Крім того, спробуй влучити, на яку колію подадуть його. Колись ходив від другої, потім від четвертої, інколи, як сюрприз, на першу підійде. Вокзальний диктор частенько вже й по мікрофону не оголошує, доки на посадку не подадуть. Тоді шукайте самотужки. Галопом по перону подались до другої платформи. Еге, голубчику, попав пальцем у небо. Тут уже одеський стоїть, той, що на три години спізнився. Пірнає по під вагонами (бо лишаються лічені хвилини до відходу) й на третю мерщій. Стоїть. Негайно у вагон, вмощується, вирівнюючи дихання, а на вас здивовані, незнайомі погляди вставились.

— Куди це? — перепитує підозріло.

— На Кременчук, — відповідають.

Оце тобі й на. Хапає авоську й на іншу платформу. Знов помчались чимдуж до свого вагона. А позаду сусід гукє:

— Куди тебе понесло! На Ромодан захотілося, чи що? Нашого ж іще не подали.

— Тьху. Оце морока, отак упрів.

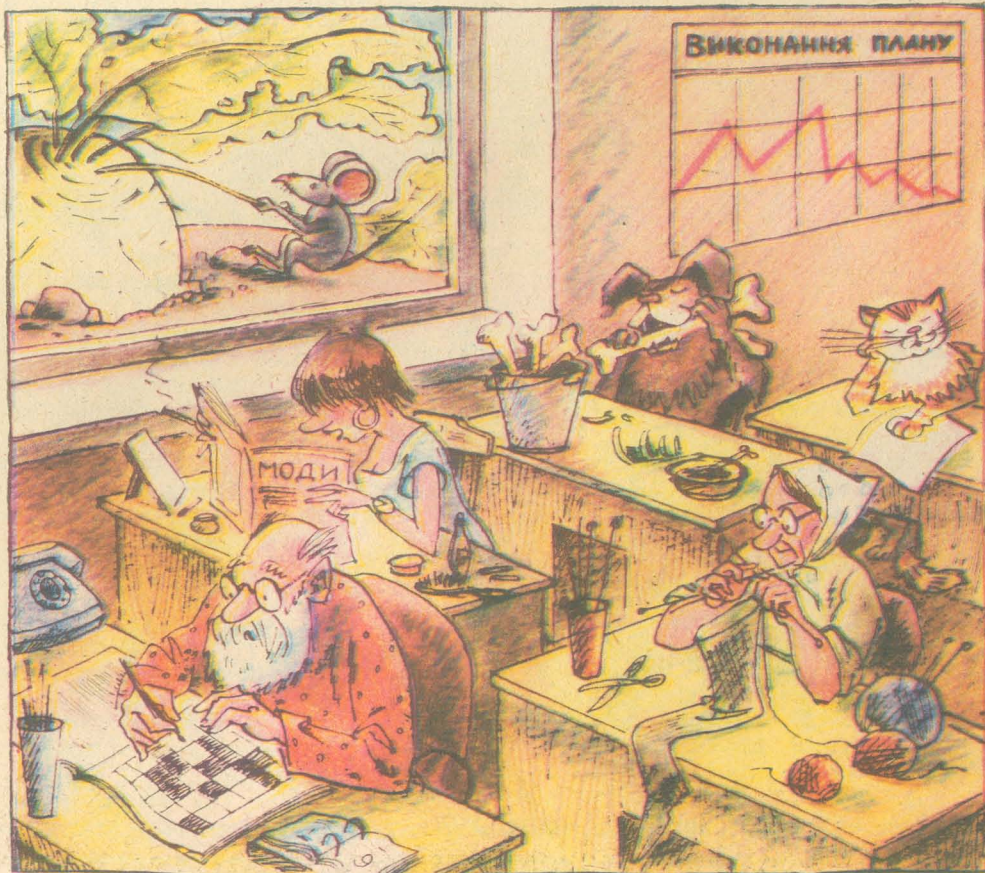
Витерли чуба. Тепер ждять. Колись кудись подадуть. Аж тоді й скажете: оце, нарешті, й ми поїдемо.

Як бачите, у полтавського пасажира мало підстав для того, щоб на всю губу хвалити залізничний транспорт. Але транспорт тут, безумовно, ні при чому. Він же, бідолаха, не винен, що попав у нерозпорядливі руки!

Б. ЧЕРНЯК.

м. Полтава.

Мал. Ю. СЕВЕРІНА

Без слів.

АФОРИЗМИ

● Жінка здавалася молодшою за свої літа — в свої неповні тридцять мислила, як битина.

● Цигарки допомагають скоротити час... перебування на цьому світі.

Валентин СКОБУН.

● Поки розбудили в ньому совість, він добре виспався.

Анатолій ОБРИНЬБА.

Рассел БЕЙКЕР

ЖЕРЦІ ВІД АТОМНОЇ БОМБИ

Моя позиція щодо ядерної політики зводиться до такого: годі вже урядові переконувати мене, що ця проблема — не мого примітивного розуму діло!

Не перечу, питання це досить складне, але усе ж таки не більш складне, ніж питання про економіку, а між тим під час проміжних виборів восени 1982 року Рейган гучногolosо запропонував кожному висловити свою думку про його економічну політику. Так само, зрештою, чинив кожен політик, який уже був в уряді чи розраховував у нього пролізти.

Ніхто з них не казав: «Національна економічна політика — штука настільки складна, що лише жменька учених мужів може сподіватися збагнути її. Будемо дуже вдячні, якщо ви, всі інші, зрозумієте, що задурні для цієї справи, і полишите її на експертів».

Я думаю, що політиканів утримує від таких слів побоювання, що вся країна буквально покотиться від сміху при самому лише натякові на те, що якісь там експерти розбираються в економіці краще, ніж ми, оті самі пустоголові, яким доводиться щодня стикатися з її проблемами.

Але цей розумний підхід до справи чомусь ніколи не поширюється на ядерну політику. Більш того, жменьку мислителів-стратегів, які займаються нею, піднесли просто-таки до небес, перевівши із розряду експертів у ранг свого роду жерців. Навіть думка, що вони можуть помилятися так само, як економісти, вважається якщо не богохульством, то, принаймні, дивовижним нахабством.

Залишається таємницею, чому світила ядерної стратегії не підлягають критиці нарівні з іншими смертними.

Одне із можливих пояснень таке: ніхто поки що не приймає їх виклику, тому що досі не було для цього досить поважних підстав. Та й справді, коли з вини економістів ми втрачаємо роботу, то важко втриматися, щоб не кинути в їх бік скептичного погляду. Отак самісінько, коли одного чудового дня з вини філософів від атомної бомби нас рознесе на клоччя, ми обов'язково переглянемо наше шанобливе ставлення до їх інтелектуальної компетенції. Правда, чого доброго, тоді в цьому вже не буде особливого сенсу.

З урахуванням цієї перспективи, мені здається, давно настав час глянути на наших «стратегів» як на всього лиш іще одну купку експертів. Протягом тридцяти літ

їх доктрини, спрямовані на те, щоб нібито захищати країну від знищення, призвели до створення арсеналів (як у США, так і за кордоном), достатніх, щоб кілька разів знищити цивілізацію, хай навіть в ім'я її збереження.

Може, в їх точці зору і є якесь раціональне зерно, але я особисто вельми в цьому сумніваюся. В кожному разі, якщо ви їх запитаете: «Хлопці, а ви самі розумієте, що робите?» — то найм'якша відповідь прозвучить так: «Заткнися, тупак, помізкуй краще над чим-небудь простішим, на зразок економіки».

Особисто я мізкую, коли наймаю кого-небудь, скажімо, перекрити дах. Якщо майстер, настеливши в один шар покрівлю, береться класти зверху по ньому другий, я можу запитати: «Слухай, для чого ти це робиш?» Можливо, він відповість: «Два шари надійніше, ніж один, — так герметичніше».

Якщо він, не заспокоївшись на цьому, покладе третій, четвертий, п'ятий шар, то рано чи пізно я знову спитаю: «Слухай, а ти сам розумієш, що робиш?» Якщо він скаже: «Заткнися, тупак, помізкуй краще над чим-небудь простішим, на зразок водопроводу», — я розроблю кілька власних теорій про те, як слід виконувати покрівельні роботи. І перша з них буде така: мені не потрібна 30-шарова покрівля, щоб забезпечити належну герметичність.

Безумовно, ядерна стратегія значно складніша, ніж покрівельна справа, і я зовсім не збираюся заперечувати цього. З іншого ж боку, економічна політика іще складніша. Якщо ви думаєте інакше, пришліть свій рецепт, як забезпечити повну зайнятість, погасити інфляцію та ще й виправити дефіцит торговельного балансу. Однак чи ж багато з нас наважуються сказати економістам, що вони не відають, що творять?

Звичайно, ми задурні, щоб розбиратися в усіх тонкощах економіки і ядерної стратегії. Але найголовніша, найнепробачніша наша дурість полягає в тому, що ми дозволяємо усілякого роду стратегам та експертам цілком серйозно переконувати нас, нібито нам не з руки час од часу присаджувати їх, аби в своєму жрецькому завзятті вони не втратили останнього зв'язку з реальним світом, із землею, на якій живуть люди. Поки ще живуть.

«Нью-Йорк таймс».

«...один з головних засобів досягнення своєї мети імперіалізм бачить у «психологічній війні». Вона ведеться Заходом на найвищій, можна сказати, істеричній антирадянській, антикомуністичній ноті».

(3 матеріалів червеного (1983 р.)
Пленуму ЦК КПРС).

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

Стерв'ятники багатоцільові.

«З папера цифрами пече,
Слова пояснює тичуть:
«Вже нами зроблено речей!..
Завдання впевнено насмичем!..»

В. П-ур з Дніпропетровщини.

— Ваші слова, вибачайте, тичуть
якось не пояснює, а заплутуюче...

«Сидить Петро на порозі
І з заздощів зітхає.

Чому це півень при дорозі
З усіма курчатами гуляє?»

В. Ч-да з Прикарпаття.

— Передайте Петрові, хай не зіт-
хає: півневі у ролі квочки теж нелегко.

«На лісному аеродромі
Метушня і крики:
Вовк на своєму літаку
Хоче ввись злетіти.

Як набрав він швидку скорість,
Як пішов уверх...

Показав він ще «шедеври»,
І на землю — раз.
Й одностайно всі признали,
Що він «екстра-клас».

Б. К-ський з Вінниці.

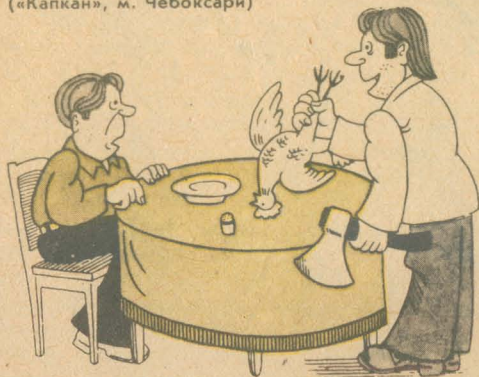
— Ну, а про Ваш вірш так і говори-
ти нічого!

Мал. В. Тіко («Кіперуш», м. Кишинів)

— Маріє, скажи мені лиш одне:
схожий він на мене чи ні?

Мал. О. Бершадського
(«Капкан», м. Чебоксари)

— У нас самообслуговування.

ГУМОР

НАШИХ ПОБРАТИМІВ

Мал. А. Андрєєва («Хенек», м. Уфа)

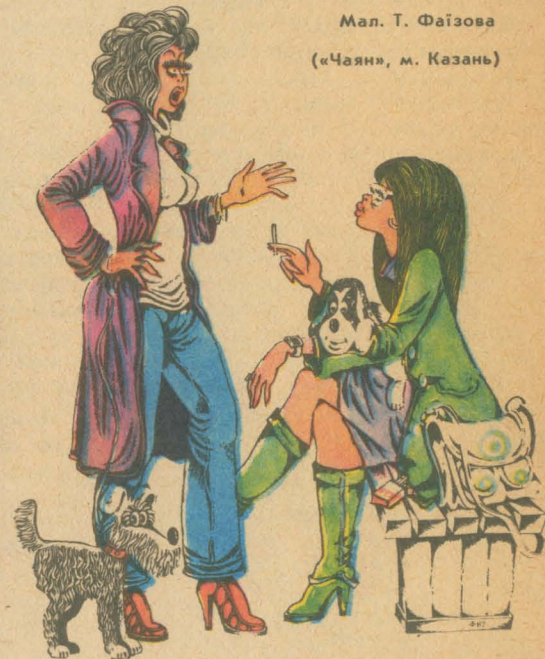
— Якщо повісите, з мене пляшка!

Мал. В. Ключника («Вожик», м. Мінськ)

— І ти тут! А хто ж лишився у відділі!

Мал. Т. Фаїзова
(«Чаян», м. Казань)

— Ми з чоловіком серйозно усе обмірку-
вали, обговорили і вирішили завести другу
собачку...

Мал. Л. Єльковича
(«Чаян», м. Казань)

— Ви теж у відпустку!
— Ні, в гараж. Треба
акумулятор перевіри-
ти.

Друже Перче!

Чи позичав би ти у кого-небудь гроші, наперед знаючи, що не зможеш віддати борг? А от керівництво нашого колгоспу імені Шевченка саме так і чинить. Правда, воно бере не гроші, а так би мовити, натурою. Коли люди відгодовують у своїх господарствах худобу, їх гаряче агітують, щоб здавали її не інакше як до рідного колгоспу. Мовляв, цим самим ви активно сприятимете виконанню колгоспом держав-

них планів по здачі тваринницької продукції. А гроші за свою худобку одержите десь через 2—3 місяці. Ну, що ж! Ми, сільські мешканці, як справжні патріоти свого колгоспу, на ці палкі заклики не менш палко відгукуємось. Особисто ми з чоловіком уже здали трійко бичків — першого ще аж у 1981 році. От тільки гроші за жодного з них ще й досі не одержали. А без грошей, Перче, — хоч, як кажуть, і не в них щастя, на жаль, поки що не обійдешся.

Так оце багато хто з наших односельців тепер і задумується: чи і далі активно сприяти рідному колгоспові у виконанні планів, чи почекати, поки він з минулими боргами розрахується?

Євдокія та Олександр ДАВИДЮКИ.
с. Хотин
Червоноармійського району
на Ровенщині.

Подивися на цей знімок і спробуй відгадати, яка у нас, мешканців вулиці Крупської, що в райцентрі Борзні на Чернігівщині, заповітна мрія. А поки ти думати-меш, скажемо, що забудовуватися ми почали років з дванадцять тому, тоді ж керівники райвиконкому почали обіцяти, що вулицю незабаром впорядкують. А зробити це було вкрай необхідно. Річ у тім, що вулицю перетинає русло колишньої річечки, навіть після

невеличкого дощу воно заповнюється водою, і тоді тут ні пройти, ні проїхати.

Останній раз нам обіцяли впорядкувати чотири роки тому. Тепер уже і не обіцяють. А от якби хто-небудь з керівників міста тут побудувався, то ми, мабуть, уже асфальтом розгулювали б. Про такого сусіда-збудовника і мріємо заповітно.

МЕШКАНЦІ ВУЛИЦІ.

Може, я декого й розчарую, відразу уточнивши, що мова йтиме не про щось надприродне, а про звичайні інструкції. Проте факт залишається фактом: вони настільки інколи гіпнотизують, що товариші не можуть навіть пальцем ворухнути, щоб виявити якусь ініціативу.

Ось вам приклад. Рішенням Міністерства шляхів сполучення СРСР визначено, що з першого січня 1982 року у вагони випуску 1974 року слід завантажувати сімдесят дві тонни цементу і ні на кілограм менше.

Саме такі вагони одержує під свою продукцію Криворізький цементний завод.

А главк «Укрголовбудматеріали» Держпостачу УРСР видає наряди-замовлення на поставку цементу вагонами з нормою завантаження шістдесят вісім тонн.

З одного боку, Придніпровська залізниця, яка керується інструкцією свого міністерства, категорично відмовляється приймати недовантажені вагони, погрожуючи підприємству штрафними санкціями.

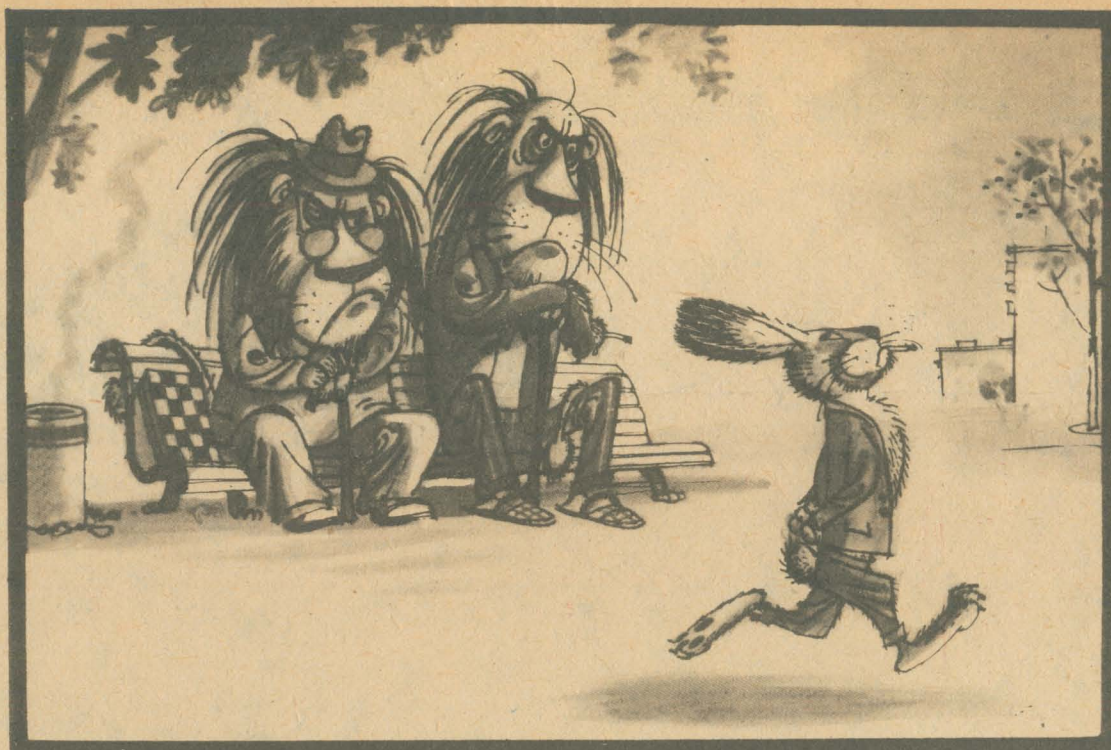
А з іншого, завод не може відправляти вантажоодержувачу більше, ніж належить, бо, по-перше, цемент, як відомо, матеріал дефіцитний і суворо фондований, а по-друге, якщо кожному передавати по чотири тонни на вагоні, то комусь не дістанеться нічого.

Оскільки неодноразові апеляції до керівництва «Укрголовбудматеріалів» і Придніпровської залізниці нічого не дали, бо кожна з цих організацій прикривалася своєю інструкцією, адміністрація заводу вдалася до самозахисту: якщо, приміром, главк виділив комусь два вагони цементу, себто по 68 тонн у кожному, то в один вагон вантажать сімдесят дві тонни, а решту клієнт мусить вивозити сам.

Неважко уявити, в яку копійчку влітає державі така неузгодженість. Бо що значить возити цемент грузовиками — інколи за сотні кілометрів. А такий же цементний завод у республіці не один.

От я й думаю: а якби раптом головкові і залізниці спустили інструкцію, яка б зобов'язувала заходити в кабінети не через двері, а через вікна? Невже і тоді б ніхто не спробував довести її, м'яко кажучи, недоладність?

Б. ВОЛОДЬКО.

— Ти тільки поглянь: варто було піти на пенсію, як уже кучи мене не помічає!

ПЕРЦЕВІ ВІДПОВІДАЮТЬ

◆ Про те, що у місті Балті (Одеська обл.) по вулиці Радянської Армії електролінія перебуває в аварійному стані, а керівники району електричних мереж з ремонтом її не поспішають, повідомлялося у замітці «Кожному — по шолому» (№ 4 журналу).

Після виступу Перця голова Балтського райвиконкому Н. Л. Вербецький повідомив, що згадану електролінію вже реконструйовано й здано в експлуатацію.

◆ У «Перці» № 5 у розділі «Об'яви, оголошення» було вміщено замітку, в якій йшлося про те, що у селі Самгородок (Київщина) кілька років тому було розпочато, але не закінчено будівництво мосту через річку.

Як повідомив заступник голови виконкому Сквирської райради А. М. Донець, міст у селі вже збудовано.

◆ «Вибух на вулиці Харківській» — так називалася замітка (№ 6 журналу), в якій розповідалося, як будівельники Сумського домобудівного комбінату здали новоселам дев'ятиповерховий будинок по вулиці Харківській, 44 (місто Суми) з численними недоробками.

Голова виконкому Сумської міськради В. А. Павловський повідомив редакції, що виступ Перця було розглянуто на засіданні виконкому Зарічної райради міста за участю керівників будівельних організацій. Нині недоробки ліквідовано, а будинок телефонізовано.

◆ Молодь села Велидарівки (Миколаївщина) поскаржилася редакції на те, що клуб в їхньому селі давно вже потребує ремонту, а у місцевих керівників ніяк до цього руки не доходять.

Після втручання в цю справу Перця заступник голови Бланецького райвиконкому В. І. Гнедой повідомив, що з бюджету району для капітального ремонту клубу виділено необхідні кошти. Питання ремонту клубу райвиконком тримає під контролем.

◆ Дорога до села Дегтярівки (Чернігівщина) така розбита, що туди перестав курсувати автобус. Лист про це надійшов до Перця.

Заступник голови виконкому Новгород-Сіверської райради В. В. Ромченко повідомив редакції, що дорогу до села нині відремонтовано і рух автотранспорту відновлено.

Головний редактор
Ф. МАКІВЧУК.

Редакційна колегія: В. БОЙКО, А. ВАСИЛЕНКО, С. ГЕРАСИМЧУК,
В. ЗЕЛІНСЬКИЙ, Д. МОЛЯКЕВИЧ, Ю. ПРОКОПЕНКО (відповідальний секретар),
І. СОЧИВЕЦЬ, В. ЧЕПІГА (заст. головного редактора).

ВИДАВНИЦТВО
«РАДЯНСЬКА УКРАЇНА»

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4. Тел. 41-89-12, 41-89-15, 41-89-17.

Для телеграм: Київ Перець.

Адрес редакції: 252047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4.

Журнал «Перець» № 15 (1153)
(на українському мові).
Видавець «Радянська Україна».

Виходить двічі на місяць.

Здано до набору 01.07.83. Підписано до друку 21.07.83. БФ 15457. Формат видання 70×108/8.
Офсетний друк. Умовн.-друк. арк. 2,8. Обл.-вид. арк. 4,1. Тираж 2,486.000. Зам. 03487.

© Журнал «Перець» 1983 р.

Рукописи не повертаються.

Передруковуючи із журналу матеріали, треба обов'язково посилатись на «Перець».

Ордену Леніна комбінат друку видавництва «Радянська Україна», 252047, Київ-47, Брест-Литовський проспект, 94.

Ордену Леніна комбінат печатки видавництва «Радянська Україна», 252047, Київ-47, Брест-Литовський проспект, 94.

Текст набрано із застосуванням вітчизняного фотонабірного комплексу «Каскад»

Київ 24-1

Індекс 74393

«Президент Рейган закликав до нового «хрестового походу» проти комунізму».

(3 матеріалів червневого (1983 р.) Пленуму ЦК КПРС).

Мал. С. ГЕРАСИМЧУКА

Сучасний хрестоносець.

Отсканировал reduktor
для rutracker.org